

Till Göteborgs Hamn AB och Hamnstyrelsen

Betr iordningställande av "Vadehavet" för fågellivet vid mudderdeponin i Torslandaviken

Bakgrund

Länsstyrelsens godkände efterbehandlingsplanen för Torsvikens mudderdeponi 2007-01-17 baserat på Sweco:s rapport 2003-11-10, med alternativ vatten i form av ett "Vadehav". I syftet med planen framgår att stor hänsyn skall tas till biologi och ekologi som gynnar biologisk mångfald. Denna hänsyn stipuleras även i miljödomen 2014-10-02 (M 180 - 14) för området. Av domen framgår att målet med arbetena är att förbättra förhållandena för fåglar, speciellt då för rastande vadare som t.ex. brushane. Av Länsstyrelsens yttrande i domslutet framgår också att vid utformningen av "Vadehavet" (själva utformningen av alternativ vatten) skall hänsyn tas till fågelområdet och att integrering skall ske med prövningen av bevarandeplanen för området. Även Föreningen Torslandavikens Naturreservat och Göteborgs Ornitologiska Förening har vid flera tillfällen till GHAB och Länsstyrelsen framfört vikten och nödvändigheten av att ta största möjliga ekologisk hänsyn till fågellivet, främst till vadarpopulationerna, vid utformningen av "Vadehavet".

Vill vi också peka på det vetenskapliga underlag som gjorts på uppdrag av föreningarna; *Förslag till utnyttjande och utformning av Södra bassängen i Torslandaviken som Natura 2000-område*, av Olof Pehrsson Ekologi-Konsult 2003-06-11. Både Länsstyrelsen som tillsynsmyndighet och GHAB har fått denna rapport av föreningarna. I denna rapport framgår förslag på åtgärder samt på lämplig vattenregim och vattenståndsvariationer över året. Föreningarna har även uppmärksammat GHAB på ett liknande område, Getterön, där det finns fågelexpertis som i många år har arbetat med pumpning, nivåreglering, salthalter m.m. för att nå en optimal skötsel för att gynna rastande vadare och änder. Föreningarna har också vid olika tillfällen framfört nödvändiga åtgärder till GHAB och de konsulter Hamnen anlitat.

Föreningarna vill i sammanhanget även hänvisa till ett bindande avtal 2015 - 12 -14 (kompensationsåtgärder för anläggandet av ny hamn, Arendal 2) med GHAB ang. "Vadehavet", som rör tidplanen för denna, och som även gäller biotopförbättrande åtgärder på den östra respektive den västra stranden vid Karholmsbassängen (se bilaga).

Fram tills i början av 2019 hade vi regelbunden dialog med GHAB i dessa frågor med sammankallande och projektledare Anna Jivén från Hamnens sida. Vid ett avstämningsmöte på "Vadehavet" den 20 februari 2019 diskuterades olika åtgärder angående bl.a. täckning av ytskikten på öar och stränder, predationsskydd och placering av fågeltorn, åtgärder som Anna Jivén hade efterlyst och som vi uppfattade att GHAB ställde sig positiv till. Efter det att Anna Jivén slutade på GHAB i april 2019 har vi endast fått sporadisk kontakt med GHAB och information om åtgärder och tidplan via främst Eduardo Epifiano.

Nuläget och nödvändiga åtgärder

Vi har på begäran fått viss översiktlig information om tekniska åtgärder samt tidplan för pumpanläggningar, vattenpåfyllning, intrimning och i drifttagning av "Vadehavet" samt iordningställande av områdena mellan inre och yttre vallen m.m. Av denna information framgår att GHAB inte kommer att täcka de av stenkross (grundkonstruktion av vadehavet och erosionsskydd) uppbyggda öarna och stränderna med lermaterial, vilket är nödvändigt för att erhålla optimala

habitat och önskvärd lutning av stränderna för att kunna attrahera vadare till "Vadehavet". Då även vattenarealen i "Vadehavet" (av stabilitetsskäl) blev betydligt mindre än vad som ursprungligen planerats för området har föreningarna bedömt det vara nödvändigt med ett predationsskydd (stängsel) runt området.

Det är väldigt viktigt att det tas erforderlig ekologisk hänsyn vid utformningen av "Vadehavet", då det annars finns stor risk för att helt misslyckas att attrahera vadare till området.

Med hänvisning till ovanstående vill FTN och GOF framföra följande

- att det är nödvändigt att täcka strandzonen och öarna med ett ytlager av lera.
- att frågan om ett lämpligt predationsskydd för området utreds vidare och anläggs.
- att vattenregim och vattenståndsvariationer som anges i Olof Pehrssons rapport följs i skötselprogrammet för området.
- att ekologisk expertis bör kontaktas för den slutliga detaljutformningen av området.

Bilaga; Avtal mellan Göteborgs Hamn AB och Föreningen Torslandavikens naturreservat samt Göteborgs ornitologiska förening. Signerat avtal kan uppvisas vid behov.

Göteborg den 8 oktober 2020

Magnus Persson

Föreningen Torslandavikens Naturreservat

Kåre Ström

Torslandavikskommittén, Göteborgs Ornitologiska Förening

Kopia till Länsstyrelsen i Västra Götalands län